

پهيامی کومیتە ی ناوەندی
کۆمەڵە ی شوپشگێری زەحمەتکێشانى کوردستانى ئێران
بەبۆنە ی ٢٦ ی ریبەندان، رۆژی کۆمەڵە
(١٣٨١ ی هەتاوی، ٢٠٠٣ ی زایینی)

کۆمەڵانی تیکۆشەری خەلکی کوردستان!
کریکاران و زەحمەتکێشان!
دۆستان و دلسۆزانی کۆمەڵە و بزوتنەوە ی شوپشگێرانە ی کوردستان!
هاوریان!

گەرم و گەشتەری سلاوی خۆمانتان پیشکەش دەکەین. رۆژی خۆتان، رۆژی کۆمەڵەتان
لی پیرۆز بی.

ئەوسالیش بەبەریانی کوردستان، لەسەر شەقامەکان، لەشوینی کار و خویندن، لە
کۆرۆکۆمەلی تیکۆشەرانى ناو شار و لادیکان، لەمەیدانی چالاکیی گەرم و خەباتکارانە ی
لاوان، لەنیومالان و لەلای دایکان، لەبنەمالە ی گیان بەخت کردووان و زیندانیانى سیاسى و
تیکۆشەرانى دیرین، لە نیو تیکۆشەرانى دوورەولات و کەسایەتییه سیاسى و رۆشنبرییهکان
و دۆستانى کۆمەڵە لە دەرەوە ی ولات، رۆژی ٢٦ ی ریبەندان، رۆژی کۆمەڵە، دەبیته رۆژی
پیک گەیشتنەوە و یهکگرتنەوە ی هەموو تیکۆشەرانى ریگە ی ئازادى و مافی ئینسان،
ئەوانە ی ریز لە دیمۆکراسى و لە فرەچەشنی سیاسى و فرەهنگى دەگرن و خویان لەگەل
نویخوازی و پیشکەوتنخوازی پیناسە دەکەن، هەموو خەباتکارانى دژی ئیستبداد و
سەرەپۆی و ئەوانە ی سانسۆر و ئەشکەنجە و ئیعدام بە سووکایەتی بە ئینسان تیدەگەن و
هەبوونی ئازادى بی کۆسپ و بی مەرج بە مافی سەرەتایی و خەوش هەلنەگری ئینسانى ئەم
سەردەمە دادەنێن، هەموو لایەنگرانى بەرابەری و یەکسانیی مافی ژن و پیاو، ئەوانە ی
بەدژی کۆیلەتی و بئەستیی ژنان خەبات دەکەن و ئازادى ژن بە پیاوانە ی ئازادى هەموو

كۆمەلگايەك دادەنپن، ھەموو ئەوانەى لابردن و سېرپنەوھى ئاسەوارەكانى دىكتاتورىي مەزھەبى كۆمارى ئىسلامى و ھېنانەدى كۆمەلگايەكى ئازاد و سېكولار بە مەرجى سەرھكى پېشكەوتنى كۆمەلایەتى و سىياسى و فەرھەنگىي ئىران دەزانن و بۇ ئەو نامانجە تىدەكۆشن، ھەموو خوازىارانى رزگارىي نەتەوھىي گەلى كورد و دەستەبەر كردنى مافى دىيارى كردنى چارەنووس، ئەوانەى كوردىش بەشیاوى ژيان لە كۆمەلگايەكى ئازاد و ئىنسانىي و پېشكەوتوو دەزانن و بەدژى سەتەم و سووكايەتى و بىندەستىي خەلكى كوردستان دەوہستەنەوہ ، ئەوانەى لە بەرانبەر رژیمی كۆنەپەرست و گەندەل و تاوانكارى كۆمارى ئىسلامى دا لەبەرەى بەرگرى و بەرەنگارىي بزوتنەوھى شۆپشگىرانەى خەلكى كوردستان دان و بۇ گەشە و سەرکەوتنى ئەو بزوتنەوھى تىدەكۆشن، ھەموو تىكۆشەرانى رىگەى يەكگرتن و سەرکەوتنى چىنى كرىكار، ئەوانەى بۇ وشىيارى و رىكخستن و سەرخستنى كرىكاران خەبات دەكەن، ھەموو خوازىارانى عەدالەتى كۆمەلایەتى، ئەوانەى دژى چەوسانەوھى ئىنسانن و كار و ھەسانەوہ و بەختەوھى بە مافى ھەمووان دەزانن، ئەوانەى ھەژارى و چەوسانەوہ بە شەرمەزارى بۇ مروڤايەتى دەزانن و دابەش بوونى كۆمەلگا بە چىنە دەسەلاتدار و داراكان و چىنە بىبەش و پامال كراوہكان بە دىيارەى پېش مېژووى راستەقىنەى مروڤايەتى دادەنپن و سۆسىيالىزم بە ناسۆى دواروژى ئىنسان دەبىنن، بەلى، بەيارمەتى ھەموو ئەوانە ئەوسالېش ئاھەنگەكانى روژى كۆمەلە دەكرېنە بەلگەى زىندوو بوون و خەباتكارىي خەلكى تىكۆشەرى كوردستان و گەشەدار بوونى خەتى رادىكال و شۆپشگىرانەى ناو كۆمەلگاي كوردستان.

بەريزان!

ئەمسال روژى كۆمەلە لە ھەلومەرجىكدا بەريوہ دەچىت كە ناوچەكە بەگشتى لە بەردەم گۆرانىكى گەورە دايە، گۆرانىك كە ھۆكارى ناوچەىي و جىھانىي ھەيە و دەتوانى ھەم مەترسى نوئ و ھەم دەرفەتى نوئ لەگەل خۆى بخولقيئى.

ئىمە وىپراى مەحكوم كردنى مەزن خوازىي ئىمپىريالىستى كە بەزەبرى شەر و ھېرشكارى ھەولئى زال بوون بەسەر نەوت و ئابوورى و سىياسەت و چارەنووسى مىللەتان دەدا، ئەو راستىيەش وەبىردەھىنپنەوہ كە بەدرىژايى سەدەى بىستەم دەولەتە گەوہرەكانى سەرمايەدارى پارىزەر و پشتيوانى سەرھكىي رژیمە دىكتاتور و گەندەلەكان بوون و بەدژى بزوتنەوہ ئازادىخواز و رەواكان راوہستاون. تەنانەت ھىزە ئىسلامىيە كۆنەپەرستە توندەرەوہكانىش كە ئىستا بەنىوى تىرورىست دژايەتبيان دەكرئ، لەراستىدا پېشتر ھەر

له لایه ن ئه و دهوله تانه وه وهكوه و نامرازيك به درژي نهياراني روژاوا بههيز دهكران و بهكار دههينران. ههروهه پيويسته نه وهش فهراموش نهكهين كه نهگه نهمرؤ روهي هيرشي نهريكا له رژيميكي ديكتاتوربي درنده و كونه پهسته، بهلام ناكامي دريژخايهني نه و مهزنخوذي و ميليتاريزمه دهتواني، درهنگ يا زوه، به درژي ماف و نازاديههكاني ئينسان و ناسايشي جيهاني و به درژي بزوتنه وه كريكاري و ههقخواز و نازاديهخوזהكان بشكيته وه.

له لايهكي ديكه شه وه رژيميكي ديكتاتوربي بي وينه له عيراق له سهه كاره كه ساله هاهيه نه و كومه لگايه ي له چنگ خويدا گووشيوه و هه موو مه نه زيكي گوپان و نازادي و پيشكه وتني لي ته نيوه و هه موو بوواريكي گه شه كردني ئابووري و كومه لايه تي و سياسي و فرههنگي لي گرتوه، ده سه لاتيكي خي له كي و خاوه ن عه قليبه تي دوو هه زاره پيش ئيستا كه به پارهي نه وت و كه لك وه رگرتن له تيكنولوزي مؤديرن روجاوايي و به زه بري نه نفال و گازي زه هراوي هه ولي درنده نه هه لته كاندن و فه وتاندي ميله تيكي داوه و له يه كه م فرسه تي خوگرتنه وه شي بو فه وتاندي نه زموني نازاديهخوזהانه ي كوردستان و خنكاندن و تيکشكاندي جه ماوه ر و ته واو كردني جينوسايد نه ته واوه كه ي كه لك وه رده گري.

له وهه مملانييه كه دايه كه نه گه ري شه ر له م ناوچه يه روژ له گه ل روژ له زياد بوون دايه و هه موو لايه ن و هه يزه سياسي يه كاني خستوته جم و جو ل. ئيمه خو ازيا ري جه نك نين و دهنگي ناره زاييي خو مان به رانبه ر به و جه نكه ده رده بپرين. له هه مان حالدا، شتيكي ناشكرايه كه هيرشي چاوه روانكراو بو سه ر نه و ناوچه يه له سه ر خواستي خه لكي عيراق و كوردستان و له دريژه ي سياسي ته نه وان نه هاتوته كايه وه، بهلكوو ده رده نجامي هوكارگه ليكي گه وره ي جيهانييه و خه لكي نه م ولا ته و له وانه گه لي كورديش خو ي له به رابه ر نه و ته ورزه به هه يزه جيهانييه دا بينيوه ته وه. ئيمه به له به ر چا و گرتني مه ترسي دار بووني له سه ر كار مانه وه ي رژيمي ديكتاتوربي زال وهكوه دوژمني سه ره كيي رابوردو و ئيستي اي خه لكي عيراق، سياسي ته دروست بو خه لكي عيراق و گه لي كورد و هه يزه شو رشگير و پيشكه وتنخوזהكان به وه ده زانين كه خو ازيا ري شكستي دوژمني سه ره كيي خو يان بن و له وه هه له بو روخاندني رژيمي عيراق و رزگار كردني نه و ولا ته كه لك وه رگرن. به تايبه تي گه لي كورد و بزوتنه وه رزگار يخوזהانه كه ي له ميژساله به ده ست هه ل و مه رجه ناله باره ناوچه يي و جيهانييه كانه وه ده ناليين، مافي بي نه م لا ولا ي خو يانه كه نه م جاره هه ل و مه رجه جيهاني و ناوچه يي به له باره كان بقوزنه وه و كه لكيان لي وه ربگرن. نه وه ي كه ده بي دووري لي بكرئ خوشباوه ري و خاوبوونه وه و له ده ست داني بروابه خو يه.

هەر وەها ئیئە پشٹیوانیی خۆمان لە خەباتی گەلی عێراق و هیژە رەسەنە
پیشکەوتنخوێزەکانی کە بوو رووخاندنی دیکتاتۆریی زال و پیک هیئانی ئالوگۆپی
دیموکراتیک، واتە بوو هیئانە ئارای نیزامیکی دیموکراتیکی فرەچەشنی فیدرال لە وڵاتە، بوو
جیایی دین و دەولەت، یەکسانی تەواوی مافی ژن و پیاو، ئازادیی بەرفراوانی سیاسی،
ئازادیی ریکخستن و چالاکیی بوو کریکاران و جەماوەر هەول دەدەن دەردەبەری و بەتایبەتی
پیشتیوانیی و هاوخواهاتی خۆمان لە گەل گەلی کوردستانی عێراق و بزوتنەوێ
رزگاریخوێزەکانی کورد لە پارچەیی و لە داخوێزەکانی رادەگەییەنین.

بەلام بیجگە لە هۆکاری دەرەکی و ناوچەیی و بەبێ ئەو فاکتۆرەش، کۆمەلگای ئێران
لەحالی جم و جۆل و کولان دایە. سالی رابوردووە لە هەموو ئێران سالی پەرەگرتنی زۆرتی
پروۆسەیی داپزان و داپوخانی نیوخۆیی نیزامی دیکتاتۆریی ویلائیەتی فەقیە بوو. ئەگەرچی
ئەمسالیش خەلکی ئێران ناچارن هیشتا لە ژێر سیبەری رەشی نیزامی کۆماری ئیسلامی دا
بەسەر بەرن، ئەگەرچی هیشتاش شەپۆلە گەورەکانی بزوتنەوێ جەماوەری کە بتوانن
چارەنووسی ئەو رژیمە دیاری بکەن و قوناغیکی نویی ژیانی سیاسی و کۆمەلایەتی لە ئێران
بخولقیین هەلنەستاون و تانیستاش هەر مافیای قودرەت و سەرۆت درێژە بە حوکمی
گەندەل و کۆمەل فەوتینی خۆی دەدا، بەلام هەموو دیاردەکان نیشان دەری ئەوەن کە کۆماری
ئیسلامی، وەکوو نیزامیکی سیاسی و ئایدیۆلۆژیکی دیاریکراو، خەریکە لە ناو خۆیدا
پروۆسەیی هەلوەرین و داوێشان تیپەر دەکا. گوتاری سوننەتی ئەو نیزامە، کە لە لایەن
موحافەزەکارانەو نوێنەرایەتی دەکری، رۆژبەرۆژ زیاتر لە کۆمەلگای ئێراندا پاشەکشەیی
پێکراو. هەموو رووداوێکانی سالی رابوردووە ئەوەی نیشان دا کە توانای موحافەزەکاران
بوو هەلخاندنی جەماوەر و زال کردنەوێ فەزای دلخوێزی خۆیان بەسەر کۆمەلگای ئێراندا
تا چ رادەییە کز بوو. سەرچەم شیوێ کاری موحافەزەکاران و هەلس و کەوتیان لەم
سالەدا دەری دەخست کە تا چ رادەییە پەریشانن و کۆترولیان بەسەر رەوتی فیکری و
سیاسیی کۆمەلگای ئێران کەم بوو.

لە بەرەیی ئیسلام خوێزانی دەولەتیشتا پروۆسەیی کزی و بی توانایی و بی جەسارەتی
درێژەیی هەبوو. رۆژنامە کاریگەرەکانیان پێ داخستن، کەسایەتییی نیودار و
بەدەسەلاتەکانیان گرتن یان بیدەنگ و خانەنشینیان کردن، تەنانەت جەسارەت و زمانی
بویرانەیان بوو دیفاع لە گێراوێکانی خویشیان نەبوو. بەرەیی ناسراو بە دووی خوردا نە
قسەیی تازە، نە وتاری جووولینەر، نە نووسراوێ ئاگراوی، نە سەرۆکی بەرپشت و نە

زمانحالی به توانای نییه و ئەگەر بووشیەتی نەیماوە. بەرژەوهندی ئابووری و مالی و سیاسی وەها ئەوانی بە نیزامی کۆماری ئیسلامییەوه بەستۆتەوه کە نە ویست و نە توانای خۆهەلپرینەوهیان لەو دەزگایە نییه. خولانەوه لەنیو بازنەى داخراوی بنەما فیکری و سیاسییە سوننەتییهکانی کۆماری ئیسلامی، بەسترانەوهیان بە قازانجە ئابووری و سیاسییەکانی دەزگای روحانییەت و دەولەت، ترس لە خەلک و لە بزوتنەوهی جەماوەریی سەرەخۆ، قەتیس مانەوه لەچوارچێوەی ریگە بەناو قانونییەکان، ئەمانە خەسلەت و تایبەتمەندیی ئەو بەلەى دەسەلاتن و ھەر ئەوەشە کە لەمیژە ئەوانی لە جیگەى ھیوای خەلکەوه کردووه بە خاوەرەوهی بزوتنەوهی جەماوەریی و شانسی ئەوانی وەکوو بەدیلى داھاتووی ئییران کەم کردۆتەوه.

تائەو جیگەى کە دەگەریتەوه سەر بزوتنەوهی کریکاری و بزوتنەوه جەماوەرییەکان، پێویستە بگوتری کە سەرەرای نارەزایی و بیزارییەکی قوول کە لە ھەموو بوواریک و رووداویکدا سەر ھەلەدا، ھیشتا ئەو بزوتنەوانە پەراکەندە و تاک و تەران و کەمایەسیی گەرەش ئەویە. ھیشتا جۆگەلە و رووباری نارەزایییەکان نەکەوتوونەتەوه سەر یەک و لافاوی بزوتنەوهی کریکاری و جەماوەریی ھەلنەستاوه. ھەر ئەوەشە کە ناھیلێ بنەستی سیاسی لەبازنەى تەسک و تەنگەبەری مەملانیی نیوان بەلەکانی دەسەلات بەتەواوی بترازی و لەپینا و قازانجی کریکاران و جەماوەری خەلک چارەسەر بکریت. دیارە پیک نەھاتن و لە ئارادا نەبوونی بەدیلیکی سیاسیش ھۆکاریکی گەرەى مانەوهی ئەو بنەستە و ھەلنەستانی خەلکە. بەکورتی دەتوانین بڵین: ھیرشی نەپساوہى موخافەزەکاران و ترسی ئیسلاح خوازانى نیو حکوومەت لە ھاتنە ناو کایەى جەماوەرى خەلک لەلایەکەوه و، نەھاتنە ئارای بزوتنەوه جەماوەرییە بپارەدەرەکانی کریکاران و کۆمەلانی سەتەم لیکراو لەلایەکی دیکەوه، بنەستی سیاسی ئیستای کۆمەلگای ئییرانی خولقاندووه.

لەئاستی ناوچەیی و جیھانیدا، کۆماری ئیسلامی ئەم سال زیاتر لە جارێ کەوتۆتە ژیر فشار. ھەموو ریکخراوە جیھانییەکانی مافی مروڤ لەم سالدا پەنجەى تاوانیان بۆ لای دەسەلاتدارانی ئییرانی ئیسلامی راکیشاوه و ئامازەیان بەوه کردووه کە کیشەى مافی مروڤ و ئازادییە سیاسی و کۆمەلایەتییهکان لە ئییراندا تەنانت لەچاوە چەند سالی رابوردوو بەرەو خراپتر بوون چوو. ھەرۆھا ئەگەرى ھیرشی ئەمریکا و ئالوگۆرە چاوەروانکراوەکەى عیراق مەترسییەکی زۆرى خستۆتە ناو دەسەلاتدارانی کۆماری ئیسلامییەوه و ریزەکانی دەسلاتی تووشی دووبەرەکایەتى و ناکوکی و ئالۆزیی نیوخوی کردووه. لەحالیکدا جارێ

مەسەلەى ئەمىرىكا و دژاىەتى كىردنى، دەكرا بە ئامرازىك بۆ ھەلخىراندىنى خەلك و دەمكوت كىردنى نەىاران و رىكخستىنەوہى رىزەكانى دەسەلاتدارانى كۆمارى ئىسلامى و خۆيان وتەنى "وہحدەتى كەلىمەى" بۆ پىك دەھىنان، ئىستا كىشەى ئەمىرىكا جىاوازىى ھەلۆىستەكانىان دەخاتە روو و كەلەبەرى نىوانىان پىتر دەكا. تەنانەت چەند مانگ پىش ئىستا، "رەھبەر" خۆى بىرىارى دا كەس مافى ئەوہى نىبە پىشتىگىرىى گىتوگۆ لەنىوان ئىران و ئەمىرىكا دا بكا، بەلام ئىستا رۆژ نىبە لەسەر ئەو مەسەلەىە نەدوین و ھەرچارەش لەخۆيانى ئالۆزتر دەكەن.

ىەكىك لە ھۆكارەكانى نىگەرانىى دەسەلاتدارانى كۆمارى ئىسلامى لە رووخانى رژیىمى عىراق، بىجگە لە بەرز بوونەوہى گىشتىى داخوازە دىمۆكراتىكەكان لە ئىران، ئەوہىە كە لە وەھا حالەتتىكدا ئەگەرى ئەوہ ھەىە كە كوردى عىراق، چ لە حكومەتى مەركەزىى داھاتووى ئەو و لاتەدا و چ لەرىگەى بەدەست ھىنانى مافى فىدرالى، جىگەىەكى ئابوورى و سىياسى و حقووقىى باشتر و بالاتر بەدەست بەھىنن و بەوہش ھەم كورد و كىشەكەى لە ناوچەكەدا بەگىشتى بەرز بىتەوہ و ھەم بەتایبەتى كار بكا تە سەر خەلكى كوردستانى ئىران و بەخىشىنى ھىوا و ئاسۆىەكى زىاتر بەوان و سوور بوونىكى زۆرتىران لەسەر داخوازەكانىان.

لەئاستى كوردستاندا، ژىانى كۆمەلانى خەلك لە ساىەى نىزامى كۆمارى ئىسلامى دا كەشىتتۆتە ئەوپەرى تالى و بىدەرەتانى. بىكارىى بەربلاو، ھەژارى و ئىعتىاد بوونەتە كىشەگەلىكى كۆمەلایەتىى گەورە لە كوردستان. كۆمەلگای كوردستان بەدەست دواكەوتووىى ئابوورى، ھەلواردىنى بەئەنقەست و بىمافىى سىياسى و كۆمەلایەتى و فەرھەنگىىەوہ دەنالىنى. حكومەتى كۆمارى ئىسلامى ھەرگىز پىگە و جىگەىەكى لە كوردستان نەبووہ و ئىستا لە ھەمىشەش كەمترى ھەىە. تەنانەت بالى ئىسلاخ خوازانى نىو حكومەتىش، كە سەردەمىك بەدوای دووى خوردا دا نىوچە جم و جۆلىك و برە ھىواىەكىان بۆ ئالوگۆر لە بەشىك لە خەلكدا پىك ھىنابوو، ئىستا دەمىكە لەوہش كەوتوون و جومھوورى ئىسلامى بە ھەموو بالەكانىەوہ، وەكوو جارى جارن و بگرە خراپترىش، بىزراو و نەخوازراو و نەفرەت لىكراوہ. بزووتنەوہى راستەقىنە و سەربەخۆى خەلك لە كوردستان واقىعیەتىكە چىتر بۆ دەسەلاتدارانىش حاشا ناكرى. بەتایبەت كە لە كوردستان، بەپىچەوانەى باقىى ئىران، بەدىلى سىياسىش لەبەر چاوى خەلك ھەىە.

سىاسەتى رژیىمى كۆمارى ئىسلامى لە كوردستان لە سالى رابوردوو، تىكەلاوىك بووہ لە زىاد كىردنى سەركوت و فشار لەلایەك و فرىوكارى لە لەلایەكى دىكەوہ. رژیىمى كۆمارى ئىسلامى لە سالى رابوردو دا لەلایەكەوہ دەستى داوہتە ئىعدامى سىياسى تىكۆشەرانى كوردستان، رفاندن و نەھىنى كوژى، مالان پىشكنىن و گرتنى بەكۆمەل لە ھىندىك لە شارەكان

و ئەشكەنجە و مەحكومىيەتى قورس و لەوانە مەحكوم كوردنى كەسانىك لەو تىكۆشەرانە بە ئىعدام و، ھەرودھا بلاو كوردنەوھى فىلمى ژەھراوى و دژى كورد لە تەلەقىزىيۆنى دەولەتتى بۆ ھەلخراندنى دوژمنايەتى و خۆش كوردنى زەمىنە بۆ ھېرش كوردنە سەر خەلكى كوردستان و شتى لەوبابەتە و لە لايەكى دىكەشەوھە ھەولى داوھ لە رىگاي وەعدە و بەلئىنى بىئاوھرۆك، خۆى بە دلسۆزى مەسەلەى خەلكى كوردستان بداتە قەلەم و بەخەيالى خۆى بزوتنەوھى كوردستان خا و كاتەوھ و رەسەنايەتى و رادىكالىزمىك كە پىناسەى ئەو بزوتنەوھىەن بسپرىتەوھ. ھەردووك لايەنى سىياسەتى كۆمارى ئىسلامى بەرانبەر بە كوردستان لە سالى رابوردوودا نىشانەى بەھىزتر بوونى بزوتنەوھى شۆرشگىرانەى خەلكى كوردستان و مەترسى دارتر بوونى ئەو بزوتنەوھىە بۆ نىزامى كۆمارى ئىسلامى و بەدلىيائى يەوھ ھەرتكىشىيان مەحكوم بە شكستن، چونكە نە دەتوانن خەلك بتوقىنن، نە چەواشەيان كەن و نە دەستىشىيان پىھەلگرن. رووداوەكانى مەھاباد و پىرانشار، كە وەستانەوھ و خوروشانى خەلك بەرانبەر بە زۆردارىي و تەقەى بىلپىرسىنەوھى ھىزە ئىنتىزامىيەكان بوو، تەنيا نمونەگەلىكى پچووكن لە بىزارىي خەلك لە دەست ھەژارى و بىكارى و بىمافى خەلكى كوردستان و سەرھەروىي كاربەدەستانى رژىم.

بووژانەوھ و چالاكىي سىياسى كۆمەلە و ھەموو ئەو جەماوھەرى كە لەگەل سىياسەت و دروشمەكانى كۆمەلە ھەلدەسوورپىن، لە دوو سالى رابوردوودا ھەر وەك سەرنجى ھەمووانى راكىشاوھ و بۆتە مايەى ھىوا و ھومىدى كۆمەلانى خەلكى كوردستان، لە لايەكى ترىشەوھ دوژمنايەتى و ھەرودھا تەبلىغاتى درۆيىنى رژىمى كۆنەپەرستى كۆمارى ئىسلامى ھەلخراندوھ. سەرانى كۆمارى ئىسلامى، لە وەزىرى ناوخۆوھ تا وەزىرى ئىتىلاعات و فەرماندەى گشتىي سوپاى پاسداران و كاربەدەستانى ورد و درشتى ئەو رژىمە، كە دىتە باسى كوردستان ھەرىكە بە جۆرىك لەسەر كۆمەلە دەراوینن. بەلام رەھبەرانى كۆمارى ئىسلامى دەبى ئەو واقىيەتە بەرنە نىو مېشكى خۆيانەوھ كە نە بە فرىوكارى و نە بە زەبروزەنگ ناتوانن مەسەلەى كورد و كىشە كۆمەلە لايەتییەكانى كوردستان چارەسەر كەن و ناشتوانن كۆمەلە و بىروباوھر و رىباز و ئامانجەكانى و خۆشەوئىستىيەكەى لە مىليۆنەھا جەماوھەرى خەلكى كوردستان دابىرن. كۆمەلە، رەمزی بزوتنەوھىەكى جەماوھەرىي ھەقخوازانەيە، ئالەھلگى خەبات بۆ ئازادى و دىمۆكراسى و يەكسانىيە، ھاندەر و پىشەنگى كرېكاران و زەحمەتكىشانى كوردستانە بۆ داين كوردنى مافە رەواكانيان، پىشەنگ و رابەرى شۆرشگىپرى خەباتى رزگارخوازانەى گەلى كورد، ئالەھلگى ئازادى و رزگارى

ژنان و خەباتکاری خۆشەویستی لاوانە و روژ لەگەڵ روژیش پەيوەندی لەگەڵ کۆمەڵانی خەڵک قوولتر و بەهێزتر دەبێت.

با لێرەدا بەکورتی چاویک بە سەرختی سیاسەتەکانی کۆمەڵەدا بخشین. دیارە سیاسەتەکانی کۆمەڵە بۆ خەڵکی کوردستان و بۆ لایەنە سیاسییەکانی ئێران نەناسراو نین و دوویات کردنەوێ هەمووشیان پێویست نییە، بەلام دەست نیشان کردنی بەشێک لە گرینگترینیان کە بەتایبەتی لەگەڵ هەل و مەرجی ئیستا گونجاوون بێجێگە نابێت.

کۆمەڵە و خۆریکخستنی جەماوەریی لە نیوخۆی کوردستان

ئەریکی گەورە کرێکارانی وشیار و تیکۆشەری کوردستان، هەول دانە بۆ پێک هێنانی ریکخراوە کرێکارییەکان. هەلسووراوانی کۆمەڵە پێویستە لە ریزی پێشەوێ ئەو هەول و تیکۆشانەدا بن. لە کوورەکان، لە کارگە جۆراوجۆرەکان، لە کارگەکانی تەون، لە ناو کرێکارانی شارەداری، لە نیو کرێکارانی بەشی خەدەمات، لە نیو کرێکارانی نانەوا و لە هەر شوینیکی کار پێویستە بەبێ ماندوو بوون بۆ وشیار کردنەوێ کرێکاران بە مافی خۆیان و بۆ هاندانیان بۆ پیکەوێ نانی ریکخراوە کرێکارییەکان هەول بدەن. پێک هێنانی ریکخراوە کرێکارییە سەرەخۆکان، ئیمکانی ئەوێ فەراھەم دەکا کە کرێکاران بتوانن بەهێزتر و بەشیوێیەکی باشتەر دیفاع لە مافە پێشەوییەکانی خۆیان بکەن. کرێکارانی پەرژوبلاو و ریکخراوە لە هەموو ئالوگۆریکی سیاسی داها تووشدا سەریان بێکلاو دەمینتەوێ و دەنگیان بە هیچ کوئی ناگات.

هەر وها ئیمە بانگەوازی هەموو تیکۆشەران دەکەین بۆ ئەوێ لە نیو موعەلیمان، خویندکاران، ژنان، نووسەران، کارمەندان و تویرەکانی دیکە هەولێ خۆیان بۆ سەرگرتنی ریکخراوە جەماوەرییەکان پەرە پێدەن. ریکخراوە جەماوەرییەکان هەم لە مافی ئەو تویرەکانە داکوکی دەکەن و هەم بەردی بناغەیی دارشتن و پاراستن و گەشە پێدانی کۆمەڵگەییەکی مەدەنیی دواروژن.

بۆ نموونە پێک هێنانی ریکخراوە یا کۆمەڵەیی خویندکارانی زانستگە جۆراوجۆرەکان و دواتریش خستنەوێ سەریەکیان و پێک هێنانی ریکخراوە یا کۆمەڵەیی خویندکارانی کوردستان هەنگاویکی گەورەییە کە دەبێ خویندکارانی زانستگەکان بەوردی و بێماندوو بوون بەدوایدا بچن و سەرەنجام ئەو ئەرکە بەجیگە بگەیهنن.

ههروهه کاتی ئهوه هاتوووه که نووسهران و شاعیران و هونهرمه‌ندان ههول بدهن له ئاستی هه‌موو کوردستاندا ری‌کخراوی ئه‌ده‌بیی و هونه‌ریی خۆیان پیک بینن. ده‌میکه ئه‌نجومه‌نه ئه‌ده‌بییه‌کان له شاره‌کانی کوردستان هه‌ن، بو نابی ری‌کخراویکی نووسهران و ئه‌هلی قه‌له‌می کوردستان پیک بی‌ت؟ ئیمه پیشتریش رمان گه‌یاندبوو که جیگه‌ی خۆیه‌تی که نامه‌ی سه‌رئاواله‌ی نووسهران و رووناکی‌یرانی کورد که داوای کۆمه‌له‌ی نووسهران، داوای مافی رۆژنامه‌نووسی ئازادی کوردی، داوای ئازادی به‌یان و ده‌رپین، داوای خۆیندن و نووسینی کوردی و شتی له‌و باب‌ه‌ته ده‌کا بلاو بی‌ته‌وه و ده‌نگیکی گه‌وره ساز بکا؟ وه‌کوو نامه‌ی ۱۳۴ نه‌فه‌ر نووسه‌ری ئی‌رانی که داوای ئازادی به‌یان و ده‌رپینیان کرد و کانوونی نووسه‌رانی ئی‌رانیان به‌سه‌ر حکومه‌تدا سه‌پاند. ئیستا هه‌ل و مه‌رج له‌و کاتیش له‌بارتره و پشتیوانی ناو‌خۆیی و جیهانیش لی‌یان زی‌اتر ده‌بی‌ت.

به‌گشتی، ئیمه بانگه‌وازی هه‌موو تی‌کۆشه‌رانی شوین و بو‌واره جیاکانی کار و خۆیندن و ئه‌ده‌ب و هونه‌ر ده‌که‌ین بو بنیات نانی ری‌کخراوگه‌لیکی دیمۆکراتیک و جه‌ماوه‌ریی سه‌ربه‌خۆ. ئه‌و ری‌کخراوانه ته‌نیا به‌ هی‌زی ئی‌را‌ده و تی‌کۆشانی ره‌سه‌ن و سه‌ربه‌خۆ ده‌توانی پیک بی‌ت، له هه‌مان کاتدا جیگه‌ی خۆیه‌تی له هه‌ر ده‌رفه‌تیکی قانوونی و له‌هه‌ر نه‌ختۆکه ئازادییه‌کیش که‌ک وه‌ر‌بگیریت. له قانوونیشدا هیچ شتیکی نییه بو ری‌گه پینه‌دانی ری‌کخراوی سه‌ربه‌خۆی کری‌کاران، ژنان، خۆیندکاران، موعه‌لیمان یان نووسهران و ئه‌هلی قه‌له‌می کوردستان. یاسایه‌کیش هه‌بی خۆی غه‌یره‌قانونییه و دژی سه‌ره‌تاکانی مافی مرۆقه له‌سه‌رده‌می ئیستادا. هه‌لبه‌ت له‌وانه‌یه گیرو گرفت بخه‌نه سه‌ر ری‌یان و ته‌گه‌ره و کۆسپیان بو دروست بکه‌ن، به‌لام هیچ کاریکی ئاسان نییه و هیچ ده‌سه‌که‌وتیک به‌بی تی‌کۆشان به‌ده‌ست نایه‌ت. کردن له‌ ئه‌وان و پشتیوانیش له‌ خه‌ک و له‌ رای گشتی.

کۆمه‌له و پلاتفۆرمی هاوبه‌شی گه‌لی کورد

ئیمه باره‌ها له‌سه‌ر پێویستی هه‌بوونی پلاتفۆرمیکی هاوبه‌ش بو گه‌لی کورد له کوردستانی ئی‌ران دواوین و ئاماده‌یی خۆمان بو دارشتن و ئیمزا کردنی پلاتفۆرمیکی وه‌ها ده‌رپیره‌وه. ئه‌و پلاتفۆرمه هاوبه‌شه، به‌لگه‌ی پابه‌ند بوونی هه‌موو حیزب و لایه‌نه‌کانه به‌ گرینگترین خاله‌کانی ئازادی سیاسی و پره‌نسییه‌کانی دیمۆکراسی و کۆمه‌لگایه‌کی مه‌ده‌نیی پیشکه‌وتوو و هه‌روه‌ها مافه نه‌ته‌وه‌یییه‌کانی گه‌لی کورد فۆرمۆله ده‌کات و ده‌یان کاته بنه‌مایه‌ک بو هاوکاری و هاوئا‌ه‌نگی نیوان هه‌موو حیزب و که‌سه‌کان. به‌پروای ئیمه پێویسته وێ‌رای به‌ره‌سمی ناسینی جیا‌وازی به‌رنامه‌یی و سیاسی له‌نیوان حیزب و مه‌یله

جۆراوجۆرهكانى كوردستان، بۆ دارشتن و بهرئوه بردنى ودها پلاتفۆرمىكى هاوبهش ههول
بدرئ.

ئهو پلاتفۆرمه دهتوانئ لهئىوان كۆمهله و حيزبى ديمۆكرات سههرهلهدا و به بهشدارى
خهلكى ديكهش فراوان بكرئتهوه. ههر وهكوو بارهها وتوومانه، لهسهه بنه ماى ئهو پلاتفۆرمه
هاوبهشه دهكرئ ريكخراوىكى چهترى پيك بيت كه هه موو تيكوشهران له دهرهوه و دواتر له
ناوخوى كوردستان بگريته خو و ههر لايهن و كهسايهتبييه كه پهسهندى بكا و ههولئ بۆ
بدا، جيگهئى خوئى تيدا ببينئتهوه. ئيمه بانگهواز بۆ ئهو پلاتفۆرمه و بۆ ئهو ريكخراوه
فراوانه دهكهن و پيمان وايه لهگهله هه و مهرج و لهگهله پيوستبييه كۆمهلايهتى و سياسى
و رۆشنبيرييهكانى سهردهم دئتهوه.

ههر لهه پيناوهدا پيوسته دروشم و داخوازهكانى خهلكى كوردستان سهبارت به
مافى نهتهوهيى يهك بخريئ، بهجۆريك كه گشت حيزب و رهوتهكان پيئى پابهئند بن و له
بهرنامهئى خوئاندا بيگونجئين و ههر وهها به مهبهستى ودهيهئنانى هاوخهباتيى بكن.
بهبرواى ئيمه، شيعارى خودموختارى، لهبهه گهليك هو، گونجاو بوونى خوئى لهگهله
واقيعييهتهكانى ئهم سهردهمه لهدهست داوه. ئهم شيعاره له ئاستى خواستى خهلك و
وشيارى ئيستايان نزمتره و دهبيئ جيگهئى خوئى بدات به شيعارىكى ديكه. دروشمى
خودموختارى خزمهتى خوئى كردوو و چيدى خواستى جهماوهرى كورد و بهتايبهت بهشى
پيشكهوتوو و نوئخوازى ئهو كۆمهلگايه نوئنهرايهتى ناكا. له بهرانبهردا، بهبرواى ئيمه
فيدراليئزم باشتريئ ريگه چارهيه بۆ مهسهلهئى ميللى له هه موو ئيران و بهتايبهت لهگهله پلهئى
كهشهئى بزوتنهوهئى كوردستان گونجاوتره.

بهلهبهه چاوكرتنى هه موو ئهو خالانه، ئيمه جارئىكى ديكه بانگهوازى هه موو لايهن و
كهسايهتبييه سياسى و فرههنگييهكانى كوردستان دهكهن كه هه رچى زياتر پشتيوانى لهه
شيعاره بكن و له كۆبوونهوهكانى خوئاندا وهكوو خواستى هاوبهشى گهلى كورد له ئيران
بهراشكاوى بيهئنه گۆرئ. ههروهها بهتايبهت داوا له حيزبى ديمۆكراتى كوردستانى ئيران
دهكهن كه له پيناوهئى شيعارى فيدراليئزم لهجياتى شيعارى خودموختارى خيراتر
ههنگاو ههنگرن و بهه جۆره يارمهتى به يهكخستن و يهكگرتوو كردنى شيعارى نهتهوهيى
هاوبهشى گهلى كورد له ئيران و به داين كردنى بهرهيهكى هاوبهش له پيناوى دا بهن.

ههروهها له چوارچيوهئى ئهو سياسهتهدا داوا دهكهن كه ههئنهتى نوئنهرايهتى
هاوبهشى گهلى كورد پيك بيت كه لهكاتى ئهگهري و وئژدا ئهو ئهركه بهرئوه بهرئت. ئيمه
له سائهها لهوه پيشهوه ئهو داخوازهمان هيناوتهه گۆرئ و بهتايبهتى له دوو سالى

رابوردوودا بارهها تهئكيدمان لهسهر كردوتتهوه، بهلام بهداخهوه هيشتا رههبري حيزي ديموكرات لهم بارهيهوه بيدهنگه. بهگشتي ئيمهش و خهلكيش چاوهري ئوهن كه حيزي ديموكراتيش وهكوو كومله ئه و خاله بكن به بهشيك له سياسهتي راگهيه ندراي خويان.

كومله و نهگري گورانكارييه ناوچهيي يهكان

له كوتايي دا، له مەر ئه و گورانكارييه جيهاني و ناوچهيي يانهي كه رهنكه ناراسته وخو ئيمهش له ئيران بگرنهوه، پيوسته هر له ئيستاوه بهوريي يهوه، بهبي ون كردني نامانج و ئاسو، بهوپهري پروا بهخوي يهوه، خو مان بو دهوريكي تازه له خهبات ناماده بكهين. نهگه هلمان بو ههلكهوت بيقوزينهوه و، نهگه ريش روژگار روي سهختي خو نيشان دايين بهخوراگرييهوه بهرهنكاري بوهستين. هرگيز نابي ئه و راستييه لهبير بچيتهوه كه كوملهيك، چينييك يا ميللهتيك كه بو ئازادي و سهركهوتني خو تينهكوشي، هرگيز تاجه گولينه ي سهركهوتن بهسهر سهري خويهوه نابيني، گه به هيزي خو و تيكوشاني خو پشت نهستور نهبي هرگيزيش له حاست رو داوه كان نامادهيي نابيت و باشترين هه و مارجيشي بو ههلكهوي هيچي بو دهسته بهر ناكري. هه ربويهش لي ره دا پيوسته تهئكيد بكهينهوه كه تاقه ريبازي دروست بو هيژه سو سياليست و چهپ و پيشكه وتنخوازه كانى كوردستان گرتنه بهري سياسهتيكي سه ربه خو شورشگيرانه يه كه پشت به بزوتنه وه جه ماوه ريبه ره سه نه كان بهستى و قازانجى كومله لاني خه لك و بهرژه و هندی ديموكراتيزه كردني ولات له بهر چاو بگري و هه ل و مارجي له بارتر بو پاشه روژي كريكاران و زه حمه تكي شان پيك بيني. كومله ي شورشگيري زه حمه تكي شانى كوردستاني ئيران و هه ا سياسهتيك ره چاو ده كا.